

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๔/๒๕๕๗

เรื่องพิจารณาที่ ๗๑/๒๕๕๖

วันที่ ๘ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

เรื่อง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๒๑๑ หรือไม่

ศาลจังหวัดสระแก้วส่งคำโต้แย้งของจำเลย (จำสืบตำรวจ จักรภพ เทพเสนา) ในคดีอาญา หมายเลขดำที่ ๔๑๑/๒๕๕๗ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ สรุปได้ดังนี้

พนักงานอัยการจังหวัดสระแก้ว เป็นโจทก์ ยื่นฟ้องจำสืบตำรวจ จักรภพ เทพเสนา เป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัดสระแก้วในฐานความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ และมาตรา ๑๕๗ ซึ่งศาลจังหวัดสระแก้วพิพากษายกฟ้อง เนื่องจากโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง โดยเห็นว่า ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔ นั้น การแจ้งข้อหาในชั้นสอบสวนไม่ได้หมายความเพียงแจ้งฐานความผิด แต่หมายความถึงการแจ้งให้ทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิด รวมทั้งข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับเวลาและสถานที่ซึ่งเกิดการกระทำนั้น ๆ พอสมควรที่จะทำให้ผู้ต้องหาเข้าใจข้อหาได้ดี แต่คดีนี้ ก่อนการแจ้งข้อหาให้จำเลยทราบ พนักงานสอบสวนแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาเป็นคนละช่วงเวลาที่จะระบุในคำฟ้องโจทก์ จึงถือว่าไม่มีการสอบสวนสำหรับการกระทำตามคำฟ้องของโจทก์

- ๒ -

โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้น โดยเห็นว่า การแจ้งข้อหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔ วรรคหนึ่ง เป็นเพียงขั้นตอนหนึ่งของการสอบสวนเพื่อต้องการให้ผู้ต้องหา รู้ตัวก่อนว่าตนจะถูกสอบสวนในความผิดเรื่องใด มิใช่สาระสำคัญถึงขนาดที่หากพนักงานสอบสวนปฏิบัติผิดพลาดหรือบกพร่องในขั้นตอนนี้แล้วจะทำให้การสอบสวนเสียไปทั้งหมด โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง

จำเลยยื่นฎีกา และศาลจังหวัดสระแก้วนำคำพิพากษาของศาลฎีกาในวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๖ แต่ในวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๖ จำเลยยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดสระแก้ว ขอให้ยกเลิกหรือเลื่อนการอ่านคำพิพากษาศาลฎีกา และขอให้ได้รับความคุ้มครองตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติรับรองไว้โดยชัดแจ้ง ซึ่งศาลจังหวัดสระแก้วอนุญาตให้เลื่อนการอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาออกไปก่อนจนกว่าจะมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ และมีคำสั่งให้ส่งคำร้องไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ โดยขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๒๑๑ หรือไม่ เนื่องจากผู้ร้องเห็นว่า ถ้อยคำตามบทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔ วรรคหนึ่ง นั้น ไม่มีการบังคับที่ชัดเจนให้ผู้มีหน้าที่สอบสวนและศาลต้องปฏิบัติตาม ทำให้มีโอกาสเลือกปฏิบัติได้ นอกจากนี้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐ (๗) บัญญัติว่า ในคดีอาญา ผู้ต้องหาหรือจำเลยมีสิทธิได้รับการสอบสวนหรือการพิจารณาคดีที่ถูกต้องรวดเร็ว และเป็นธรรม แต่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔ วรรคสาม มีถ้อยคำที่ไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญมาตราดังกล่าว ซึ่งเป็นการให้อำนาจแก่พนักงานสอบสวนหรือศาลใช้โดยไม่มีขอบเขต เป็นที่เสียหายแก่ผู้ร้องซึ่งมีฐานะเป็นผู้ต้องหาและจำเลย และเป็นการได้เปรียบที่ที่จะได้รับการสอบสวนในคดีอาญาอย่างถูกต้อง จึงเป็นการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐ (๗) และเห็นว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่บัญญัติโดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มิได้มีการแก้ไขให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐ เป็นอันใช้บังคับมิได้ตามมาตรา ๖

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำโต้แย้งของจำเลยเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

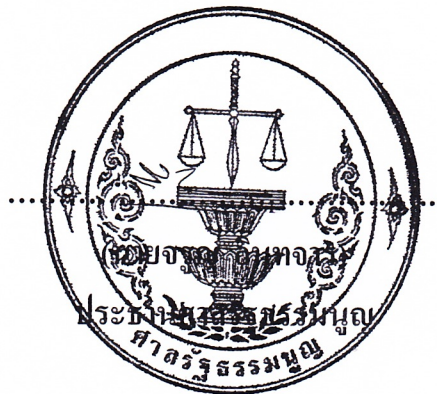

- ๓ -

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย บังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งพร้อมด้วยเหตุผลว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้น ต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย ในระหว่างนั้น ให้ศาลดำเนินการพิจารณาต่อไปได้ แต่ให้รอการพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว จนกว่าจะมีคำวินิจฉัยของ ศาลรัฐธรรมนูญ”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามที่ผู้ร้องโต้แย้งว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๔๐ และ มาตรา ๒๑๑ หรือไม่ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องปรากฏว่า ศาลจังหวัดสระแก้วได้มีคำพิพากษา ยกฟ้องคดีนี้แล้วโดยเห็นว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง ต่อมาศาลอุทธรณ์ภาค ๒ พิพากษายกคำพิพากษา ศาลชั้นต้น และคดีนี้อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกาแล้ว ดังนั้น การส่งคำโต้แย้งว่าบทบัญญัติ แห่งกฎหมายดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ จึงอยู่ในอำนาจพิจารณาของศาลฎีกาที่จะต้อง พิจารณาว่าจะส่งคำโต้แย้งของผู้ร้องเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ หรือไม่ ศาลจังหวัดสระแก้วจึงไม่สามารถส่งคำโต้แย้งของผู้ร้องในคดีนี้มายังศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อขอให้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคหนึ่ง ได้ กรณีจึงไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคหนึ่ง ประกอบข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและ การทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๗ (๑๓) ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยได้ แต่ทั้งนี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิของผู้ร้องที่จะโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ โดยอาจขอให้ศาลฎีกาส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

(คำสั่งที่ ๔/๒๕๕๗)

(นายจรูญ ภัคดีชนากุล)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายเฉลิมพล เอกอุรุ)

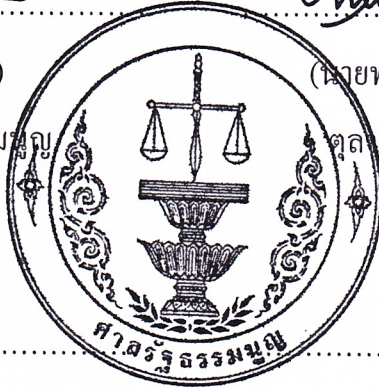
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายชัย ชลวร)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนุรักษ์ มาประณีต)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ